

Către: Dl Pavel Filip

Prim-ministru al Republicii Moldova

Copie: Dna Svetlana Cebotari

Ministru al sănătății, muncii și protecției sociale

Copie: Dl Chiril Gaburici

Ministru al Economiei și Infrastructurii

Copie: Dl Ion Lupan

Șef al Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul RM

Nr. 90 din 15 august 2018

Ref.: Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la zilele de odihnă din luna august 2018”

Stimate Domnule Prim-ministru,

Din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”), **dorim să semnalăm îngrijorarea mediului de afaceri față de lipsa de previzibilitate, riscurile perturbării activității și impunerii unor costuri operaționale disproporționate asupra întreprinderilor, dar și costuri sociale care ar putea fi generate prin declararea zilelor suplimentare de odihnă în luna august 2018.**

Lista exhaustivă a zilelor de sărbătoare nelucrătoare, cu menținerea plății salariului mediu, este stabilită în art. 111 din Codul muncii. Totodată, potrivit art. 111 alin. (5) din Codul muncii, „*în scopul utilizării optime de către salariați a zilelor de repaus și de sărbătoare nelucrătoare, Guvernul este în drept să transfere zilele de repaus (de lucru) în alte zile.*”

Este de menționat că, în anul 2018, Guvernul RM și-a exercitat repetat această atribuție prin următoarele hotărâri:

- (i) Hotărârea Guvernului nr. 89 din 24.01.2018, prin care au fost declarate în calitate de zile de odihnă – 9 martie, 30 aprilie, 24 și 31 decembrie 2018, cu recuperare;
- (ii) Hotărârea Guvernului nr. 456 din 16.05.2018, prin care a fost declarată în calitate de zi de odihnă ziua de 1 iunie 2018, cu recuperare.

Prin proiectul hotărârii supus consultărilor publice, se propune declararea suplimentară, în calitate de zile de odihnă cu recuperare, a următoarelor zile: 28, 29 și 30 august 2018. Se notează că, prin efectul acestei hotărâri, în săptămâna – luni, 27 august 2018 – vineri, 31 august 2018, nu va exista nicio zi de lucru în Republica Moldova.

Acest proiect a fost publicat pentru consultare publică de către Ministerul sănătății, muncii și protecției sociale abia la 14 august 2018¹.

¹ <http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=5652>

Considerăm că, pe de o parte, termenul de preaviz nu este suficient pentru evitarea prejudiciilor cauzate de amânarea activităților planificate de organizații și cetățeni, iar pe de altă parte, acordarea acestor zile de odihnă nu este justificată de un scop proporțional, pentru motivele expuse în cele ce urmează.

1. Lipsa de previzibilitate a intervenției:

În conformitate cu **art. 4 din Legea nr. 235/2006**, reglementarea activității de întreprinzător se bazează *inter alia* pe astfel de principii precum **previzibilitatea reglementărilor, analiza impactului de reglementare, proporționalitatea în raporturile dintre stat și întreprinzător.**

Prin **Strategia națională de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020**, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 511/2016, statul și-a declarat obiectivul „*să amelioreze calitatea climatului de afaceri prin dezvoltarea unui cadru regulator mai transparent, previzibil și clar*”².

Se apreciază că intervenția propusă încalcă principiul previzibilității în reglementare și este incompatibilă cu scopul de atragere a investițiilor.

2. Costuri operaționale suplimentare

Se estimează că, prin declararea zilelor de odihnă suplimentare în luna august 2018, vor fi generate costuri suplimentare disproporționate pentru întreprinderi și organizații:

- (i) **Costuri de retribuire suplimentară a forței de muncă** pentru întreprinderile care nu își vor putea suspenda activitatea în săptămâna 27 august – 31 august, în particular întreprinderile din sfera producerii, sectorul bancar, prestatorii de servicii poștale și transport, unitățile de comerț cu amănuntul de profil alimentar, etc.;
- (ii) Costuri determinate de reorganizarea proceselor interne, amânarea activităților și tranzacțiilor planificate, inclusiv penalități și prejudicii de natură contractuală pentru neexecutarea în termen a obligațiilor;
- (iii) Prejudicii generate de întreruperea activităților comerciale care depind de prestarea în regim normal a serviciilor publice.

3. Costuri sociale

Declararea zilelor libere în august va genera o repartizare neuniformă a activităților în cadrul săptămânilor ce vor urma, precum și o productivitate scăzută a muncii în zilele de sâmbătă declarate lucrătoare, cu potențiale efecte negative asupra stării de sănătate a lucrătorilor. De asemenea, măsura va genera imposibilitatea cetățenilor de a beneficia de servicii publice în zilele declarate nelucrătoare.

În baza art. 111 alin. (5) din Codul muncii, Guvernul este ținut să-și exercite competența de transfer a zilelor de lucru „*în scopul utilizării optime de către salariați a zilelor de repaus și de sărbătoare nelucrătoare*”. În același timp, Nota informativă la proiectul analizat nu oferă raționamente de ordin economic sau social pentru a argumenta necesitatea instituirii unei săptămâni libere, sau a evalua impactul acesteia.

Este de menționat că, în cazuri justificate de necesități individuale, angajatorii și salariații pot agree asupra acordării zilelor libere în ultima săptămână din august sub regim de concediu, în condițiile Codului muncii.

² Punctul 109, subobiectivul A5

4. Concluzii

Declararea zilelor de odihnă reprezintă un subiect de interes public major, luând în considerație impactul semnificativ avut asupra planificării activității instituțiilor de stat și întreprinderilor din toate sectoarele economiei naționale. Prin urmare, în vederea asigurării previzibilității efectelor acestei categorii de acte administrative, este importantă respectarea procedurii de evaluare prealabilă a impactului socio-economic și acordarea unei perioade suficiente de preaviz pentru reorganizarea eficientă a proceselor în cadrul întreprinderilor și organizațiilor.

Având în vedere argumentele expuse în prezenta scrisoare, solicităm acordarea unui vot negativ proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la declararea zilelor de odihnă în luna august, ca fiind contrară principiilor de previzibilitate, evaluare a impactului și proporționalitate în reglementare.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv al Asociației Patronale
"Camera de Comerț Americană din Moldova"